

Sjätte roten, tomt 27

Kvarteret Traktören

Tjugosjunde roten 1637–57

Köpmansgatans nordsida

Femtonde roten 1657–70

Köpmansgatan 20

Västra delen av 6.27

Sigfrid (Söfring, Sefwe) Larsson murmästare

1637–68, änkan 1669–72

Sigfrid Larsson murmästare var förmyndare för *sal. Bengt Esbjörnssons barn* och begärde vid kämnärsrätten den 20.6.1656 att deras tidigare förmyndare *skulten Hans Larsson* skulle redovisa för förvaltningen av arvet. Vid samma rätt vände han sig på dessa barns vägnar mot *Lars Erlandsson* och begärde att få å barnens vägnar inlösa en strömbåt, som annars skulle komma ur skråets rättigheter och i oskyldiga händer (KR 13.3.1667).

Det är mycket möjligt att Sigfrid murmästare och hans bror *Björn murmästare* (6.26) tillhörde den stora värmländska släkten Skragge, ty bland värderingsmännen av pres. Hans Spaldings gård 15.8.1667 nämnes murmästaren *Sigfrid Larsson Skragge*.

Christopher Andersson båtsman

1671–81 M1678 1 tomt

Vid sin död ägde Sigfrid murmästare en gård bestående av två tomter. Hans änka *Kerstin Andersdotter* sålde för 120 rdr en av dessa tomter till sin son *Petter Sigfridsson* men förbehöll sig i köpekontraktet att få behålla hälften av denna tomt i sin livstid. Den 10.4.1671 besvärade sig *Petter Sigfridssons änka Margareta Assmundsdotter* (senare också kallad *Maret Rasmusdotter*) över att fyra av hennes avlidne mans syskon, som hade hänvisats att taga sitt arv ur den tomt, som Petter Sigfridsson hade köpt av sin moder, ville ha sitt arv tidigare än köpekontraktet gav den rätt till. Maret Rasmusson gifte om sig med *Christopher Andersson båtsman*, som 1673 lät uppbjuda hus och gård på Köpmansgatan mellan Sigfrid murmästares arvingars gård å västra och Erik i Lias gård å östra sidan, som hans antecessor i äktenskapet Peter Sigfridsson köpt av sin mor.

Den 4.9.1673 gjorde *murmästare Mikael Deber* inkast i den lagbjudning, som Christopher Andersson sökte för tredje gången. Han hänvisade till att hans svärmor Sigfrid murmästares änka förbehållit sig få nyttja en halv tomt och föreslog att han själv skulle få inlösa den med 120 rdr. Rätten underkände dock inkastet med följande motivering: ”Såsom hustru Kerstin Andersdotter vid arvskiftet icke hållit fast de terminer henne i köpebrevet tillsagts hafwer utan låtit andre sine barn på henne immitera och taga af den tomten, henne för 120 rdr försåld var, sitt fädernearv förän samma pengar förfallne wore att betalas” etc — skulle lagbjudning kvarstå. Den 15.12.1673 fick Christoffer Andersson sitt tredje uppbud.

Den 6.7.1691 uttalade sig *sal. Christoffer Anderssons änka hustru Marit Rasmusdotter* (densamma som 1671 kallades Margareta Assmundsdotter, se ovan) om sin *sal. mans* testamente. Den

15.7.1692 nämns att Christoffer Anderssons hustru Marit Rasmusdotter bakade åt kronan under ofriden. 1696 Christopher Anderssons och sal Peder Sigfridssons änka Marit Rasmusdotter hade 17.8.1697 lånat 100 d smt av Göteborgs hospital. När Marit Rasmusdotter ”sal. Peder Sigfridssons efterlåttna änka i Göteborg” då pantsatte sin ograverade gård på Köpmangatan med all ”rör och orörlig egendom”. berättas hon ha mågen *Petter Larsson* och dottern *Sara Petersdotter* (AII b:4). Cautionister var grannarna.

1698 d 15.9. Hustru Sara Pärsdotter och modern hustru Margareta Rasmusdotters obl. till banken på 200 d smt uppvisades. De pantsatte hus på Köpmangatan (cautionister Christopher Pehrsson skeppare och Lars Svensson saltmålare.) Hos Margareta bodde 1700 mågen Sven. 1703 omtalas huset som Christopher Anderssons mågars hus med *Lars Maijwik* 1704 bodde där *Mattis snickare* och *Anders båtekarl*.

Marit Rasmusdotter sålde för 420 d smt gården, mellan Erik Svensson i väster och saltmätare Lars Svensson i öster, till den senare d.v.s. *saltmätareälderman Lars Svensson Winberg*, som fick uppbud 9.2.1703 och fasta 16.3 s.å. I fastan kallas Marit oriktigt för Torstensdotter. Winberg sålde gården till *skepparen Anders Lauring* för 480 d smt. Denne lät den 8.4.1707 första resan uppbjuda ett hus och tomt på Köpmangatan belägen mellan skepparen Wermings gård å västra och bemälte Lars Svenssons andre hus å östra sidan.

Fasta erhöles 13.5. s.å.

I Anders Laurings hus bodde 1710 *Sven Gunnarsson skomakare* och *Johan Dahl bokbindare*. 1714 nämnes gården fortfarande som Anders Laurings gård men 1715 står *skepparen Jacob Backe* för gården: där bodde 1715–17 skomakaren Swen Gunnars änka. Tomten värderas 1715 180 d smt, huset 299 d smt och lösöret endast 20 d smt. Skepparen Jacob Backes änka drev 1717 med hjälp av pigan Ingrid Svendsdotter *krogen Påfågeln* med 3 d smt i accis. Inneboende var nu *skomakaren Magnus Wettersten* och ytterligare en fattig *skomakareänka Brita Tohlsdotter*,

1720 betalade *Matthis Eekelund* (se tomt 6.29) tomtöre för gården, som ännu 1725 kallas skepparen Laurings gård: ibid *perukmakaren Runnegrens* änka, som gav 50 d hyra och *gesällen Carl Litell*.

1731 ägdes gården av *snickare Anders Gustavsson*, vars arbetsfolk var *gesällen Petter Wetterstrand*, *Jan And. Deber* och *gossen Anders Nilsson*. Snickaremästare Anders Gustavssons hustru *Christina Persdotters* döttrar i tidigare ä var *Annika Svendsdotter* Gift med *skomakare Anders Kieller* o ogifta *Margareta Svendsdotter*. Inga gemensamma barn. Bou efter båda 20.6.1734: hus o gård på Köpmangatan värderades 583:16 d smt (Berg II:3–4, 475).

Den 5 juli samma år inropades Anders Gustavssons hus och gård på Köpmangatan emellan överkulden Oluf Aspendahls hus å västra och hovrättsskamreraren Daniel Winbergs gård å östra sidan. på auktion av *stadsbudet Erik Lissander* 13.7.1734. Lissander lånade av Erik Nilsson o tyska fattigkassan 400 d smt. Den 13 juli samma år pantsatte Lissander hus och tomt på Köpmangatan, mellan samma grannar som ovan.

Saltmätaren Mikael Hellman ägde gården 1745 och efterlämnade hus och gård på Köpmangatan, nybyggd efter 1746 års brand (Berg II:5–6, 105). Hans änka omtalas som ägare 1750 och 1753 (se 6:26).

1755 ägde *järndragare Nils Larsson*.

1765–70: *Handelsman von Öltkens* ödetomt

1775: *Bagaren Söderström* (innehavare av 2 tomter), 1785–90 hans änka, ibid 1787 *bagaren Carl Siöberg*

1800: *Handelsman Johan Gabriel Petterssons* tomt 1807. Förre handlanden Gabriel Pettersson (se nedan östra tomten).

Östra delen av 6.27

Skeppare Erik i Lia (Liden)

1675–81 M1678 Erik i Lia skeppskapten, 1 tomt

Erik Persson i Liden lagbjöd den 24.1.1676 den gård han köpt av sal. Sigfrid murmästares arvingar för 250 rdr.

Den 22.11.1672 omtalas att skeppare Erik Persson Lia hade befälet över *skeppet Göteborg* avsett att gå till Dunquerque. Enligt uppgift 7.7.1682 förde han *skeppet Patentia*. Kronoskeppslöjtnanten Erik Persson Lid nämnes 15.10.1691 bland cautionisterna för *befallningsmannen* över Kulling, Gäsene och Ås härader *Carl Siöberg*. Ännu 1696 nämnes gården här vid Köpmangatan Erik i Lias gård.

29.8.1698 lät *Saltmätare Lars Svensson* första resan lagbjuda en hus och gård belägen på Köpmangatan mellan Christopher Anderssons änkas gård å västra och Mr Mikael Debers gård å östra sidan, vilken han köpt av sal. amiralitetskapten Erik Persson Lijs arvingar för 400 d smt.

1715: Lars Svensson saltmätare hade 1715 inneboende *Sven Hagerman*

(lösöre 100 d smt). Detta år värderades saltmätarens tomt till 180. hans hus till hela 1000 och lösöret till 220 d smt.

Hans hustru säges 1717 heta *Sigrid Larsdotter*. Samma år hade de pigan Anna Larsdotter

I anseende till dess inkomst betalade Äldermannen Lars Svensson 1725 50 d smt i Kungl. kontribution (gamla myntet).

Ännu 1720 står saltmätareälderman Lars Svensson Winberg för gården som 1730 övertagits av hans brorson vice *häradshövding Daniel Winberg* (1737 titulerad hovrättskamrer). Denne Daniel Winberg, som ägde gården 1740, var son till *Olof Winberg*, som testamenterade all sin egendom till sonen Daniel den 12.7.1720 med undantag för 400 d smt som han gav sin dotter *Ingrid* över vilkens hårdhet han klagade.

Stadsfiskalen Sven Wenngren var enligt tomtöreslängden innehavare av gården 1745.

Första gången lät *Rektor Scholae H Magister Paul Carl Petsehius* 7.3.1748 uppbjuda en på Köpmangatan belägen avbränd tomt mellan skomakaren mästare Michel Debers ödetomt å östra och saltmätaren Michell Hellmans hus och gård å västra sidan, som han tillhandlat sig av rådmannen Herr Sven N Wenngren för 500 B smt enligt det uppvista köpebrevet av d. 27.2.1748.30-penning erlades uppbudsdagen.

Rector Scholae magister Petschius sålde hus och gård på Köpmangatan till *källaremästare Nicolaus Strömstedt* för 4 000 d smt, vilken summa Nils Strömstedt lånade 27.1.1753 av kommerserådet Colin Campbell (AIIbb:6) varvid gården pantsattes.

1756 den 6 april: Auktion på traktören Nicolai Strömstedts på Köpmangatan emellan järndragaren Nils Larssons hus och gård å västra och avl. handelsman Philip Oterdahls änkas Madame

Johanna Christina Otterdahls tomt å östra sidan belägna hus och gård till gälds betalande. Köptes av *handelsman Volrath von Öltkens* för 4 480 d smt. 1757 innehades hus och gård av handlaren Volrath von Öltken och kallas 1760 hans ödetomt.

Järndragaren Nils Larsson lät första gången 21.3.1763 uppbjuda en vid Köpmansgatan, mellan dess egen tomt å västra och handelsman herr Anders Oterdahls tomt å östra sidan, belägen tomt, som han köpt av handelsman herr Volrath von Öltken 27.7.1759 för 600 d smt.

1765–70 talas ånyo om handelsman von Öltkens ödetomt.

1775: *Bagaren Petter Söderström* (innehavare av 2 tomter) (Berg II:9–10, 503). Burskap som bagarmästare 5.7.1765, död 10.2.1782. Efterlämnade (bou 17.3.1783) 7 919 rdr specie, därav hus och tomt nr 6.27 med bageri på Köpmansgatan (hus av sten till gatan och av korsvirke inuti gården). 2870 rdr specie. Låg 1792 mellan dir Oterdahls och Fru Wetterlings tomter. G. *Elisabeth Dahlgren*, död 27.2.1792, dotter av *bagarmästare Andreas Dahlgren*, död 1763 och *Bengta Schånberg*, död 1742. Ärvdes av mågen

handelsman Johan Gabriel Petterssons och kallas 1800 hans tomt.

1807 *Förre handlanden Gabriel Pettersson*

Båtåldermand Johan Gabriel Pettersson avled 28.8.1834. Ägde 1832 ett två vånings stenhus med tomt nr 6.27 Köpmansgatan, varav hustruns barn i förra giftet jämte dotterdottern ägde 1/5. Gift med *Beata Maria Söderström* f. 1766, död 20.4.1832, dotter av bagarmästare Petter Söderström, död 10.8.1782 och Elisabeth Dahlgren samt förut Gift med *styrmannen i Ostindiska Komp. David Marshall* (Berg II:9–10 s- 47).